

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

ønskeligt og muligt, at offentliggøre Priser, der ikke maa overskrides. Det vil ses, at et meget betydeligt Antal Varer er underkastet Maksimalprisbestemmelser. For en Del andre Varer er der som bekendt truffet andre regulerende Foranstaltninger for at sikre Befolkningen. Eksempelvis skal jeg nævne Mælk, hvor Forholdet for Byernes Vedkommende jo er det, at Kommunalbestyrelserne i Medfør af Loven om Bybefolkningens Forsyning med Mælk har fastsat Højestepriser for al Slags Mælk. Endvidere kan jeg nævne Kul og Koks, for hvilke Varer der er fastsat særlige avance-regulerende Bestemmelser.

Endelig skal jeg gøre nogle Bemærkninger om Pristalsbudgettets Udgiftsbeløb. De samlede aarlige Leveomkostninger for en jævn Familie var ifølge det Pristalsbudget, som ligger til Grund for Statistisk Departements Detailpristal, 5 182 Kr. i Januar 1941 mod 3 662 i Juli 1939. Den siden Krigens Udbrud indtrufne Prisstigning har saaledes bevirket en Stigning i Leveomkostningerne paa i alt 1 520 Kr. eller ca. 42 pCt. Den største Gruppe, Fødevarer, er steget med ca. 46 pCt., Klæder o. lign. er steget med ca. 66 pCt. og Brændsel, herunder Belysning, med ca. 102 pCt. — den største af alle Stigninger. Den eneste Gruppe, der er næsten uforandret, er Udgiften til Bolig, der kun er steget med 3½ pCt.

Statistisk Departement har oplyst, at af den samlede Udgiftsstigning paa 1 520 Kr. skyldes 114 Kr. de Skatte- og Afgiftsforøgelser, der er en Følge af § 56, Stk. 1, i Lov af 31. Oktober 1940 om midlertidige Forbrugsafgifter m. v., medens 120 Kr. hidrører fra det i § 16 i Lov af 30. Maj 1940 om midlertidig Fordeling og Regulering af Arbejde fastsatte Bidrag fra Lønmodtagere. I alt 234 Kr. eller ca. 15 pCt. af den samlede Stigning i Leveomkostningerne kan saaledes ikke henføres til egentlige Prisstigninger, men skyldes de af Statsmagten som Følge af de ekstraordinære Forhold paa lagte Byrder. Det samme kan siges at være Tilfældet med den Del af Stigningen i Posten Skatter, Kontingenter o. lign., som ikke allerede er medregnet i de af mig før omtalte 234 Kr.

De stedsfundne Prisstigninger er overordentlig beklagelige, og ingen kan mere end jeg, der daglig har Føling med alle de Vanskeligheder, vort Erhvervsliv arbejder under, beklage Udviklingen. Den Fordyrelse, som rammer saa haardt, er jo desværre kun et klart Udtryk for disse Vanskeligheder og de

Savn, den danske Befolkning maa paalægge sig, fordi hele Samfundets Indtjeningssevne er stærkt reduceret som Følge af Forholdene. Navnlig et Land som Danmark, hvis Erhvervslivs normale Funktioner i saa høj Grad er afhængige af et frit Varebytte med Omverdenen, maa mærke de Vanskeligheder, som følger med Krigens og Afspærringen. Det maa være Rigsdagens og Regeringens Opgave at søge at imødegaa Vanskelighederne bedst muligt og søge at fordele Byrderne paa retfærdig Vis. I vor Prispolitik bør vi tilstræbe at have Prisudviklingen under fornøden Kontrol og ikke tillade andre Prisstigninger end dem, der er nødvendige for Produktionens Opretholdelse, for det er jo til syvende og sidst af den, vi alle skal leve. Under Hensyntagen hertil bør vi, jævnsides med, at alt, hvad gøres kan, gøres for at opretholde og udvide Beskæftigelsen og opretholde et stabilt Prisniveau, arbejde paa, at der ikke inden for Grupper af Befolkningen tjenes paa Bekostning af andre, for hvem Tiden bringer store Vanskeligheder. Dette maa være de almindelige Maal for hele vor Prispolitik.

Det er jo kun faa Maaneder siden, vi i dette høje Ting drøftede Prislovgivningen ved Behandlingen af Forslaget til Loven af 17. December 1940. Jeg tror derfor ikke, at der er Anledning for mig til i Dag at komme ind paa en Gennemgang af Lovens enkelte Bestemmelser.

Den Bemyndigelse, der er tillagt de priskontrollerende Myndigheder, saavel med Hensyn til Udøvelsen af Kontrol med Priserne som med Hensyn til Fastsættelse af Maksimalpriser m. v., forekommer mig at være saa vidtgaaende, at det, naar den givne Bemyndigelse benyttes paa rette Maade, vil være muligt at beskytte Forbrugerne imod Misbrug gennem urimelige Priser. De Vanskeligheder, der følger af Vareknapheden, kan Prislovgivningen ikke afværge, men den maa administreres paa en saadan Maade, at de Prisstigningstendenser, som Vareknapheden og den som Følge heraf svigtende Konkurrence kan fremkalde, effektivt bremses. Medvirkende hertil vil de Rationeringer, der er indført for en Række livsvigtige Varer, være, og af stor Betydning vil det ogsaa være at faa slaet fast, saavel i de erhvervsdrivendes som i Forbrugernes Bevsthed, at Regeringen og Nationalbanken med den er fast besluttet paa med alle Midler at søge at forhindre en inflatorisk Prisudvikling.

I saa Henseende er det afgørende vigtigt saa vidt muligt at fastholde Priserne for de store Grupper af Import- og Eksport-